

Pascal Bruckner surprinde în cartea sa unele aspecte ale firii umane de care n-avem de ce să fim mândri: plăcerea de a provoca suferință celor de lângă noi, răutatea dusă până la extrem, nebunia. O excursie de câteva zile în Alpi, la schi, la granița dintre Franța și Elveția, se transformă într-un lung coșmar pentru Benjamin și Hélène. *„Hélène, preocupată de educația mea, ținuse să mă inițieze în acest sport și să-mi ofere pe tavă măreția Alpilor. Culmile lor zimțate, aroganța lor minerală mă striviseră. Acești judecători de piatră nu au nicio indulgență; creștetele lor sunt totdeauna prea înalte, prea ascuțite, întregul munte este doar o pedeapsă administrată oamenilor de către natură spre a-i umili.”*

Cei doi se întorceau acasă,

„ducând în portbagaj o valiză plină de oxigen pe care Hélène se pregătea să-l respire în doze mici la Paris.”

Drumul în plină iarnă prin Alpi poate fi periculos...

„Drumul suia, virajele veneau unul după altul, tot mai abrupte. Brazi înalți, fantomatici, ne încadrau ca un cordon de soldați cu mâneci prăfuite.”

Mașina cu proaspăt oxigenații cu aerul curat al munților rămâne în pană. Ghinionul cel mare e că Hélène și Benjamin ajung să ceară găzduire peste noapte la hoții de frumusețe, adică familia Steiner: Francesca, o fostă profesoară de filozofie, Jérôme, un fost avocat și servitorul lor, Raymond, omul de încredere, bun la toate.

„Francesca Spazzo-Steiner, soția stăpânului, și-a făcut intrarea. Pe fața ei un amănunt m-a mirat: pielea pleoapelor, abundentă, se aduna la rădăcina genelor, ca un stor rulant deasupra unei ferestre. Te întrebai dacă le cobora seara ca să doarmă.”

Familia Steiner fură...frumuseți. Adică...tinere femei, pline de viață și de gânduri de viitor, le sechestrează în condiții inumane și după câțiva ani le eliberează, dar urâte, schimonosite sufletește, mai bătrâne, de fapt, decât propriile lor mame. Excursioniștii înțeleg repede că n-au nimerit în cel mai bun loc.

„M-am întâlnit cu soția lui Steiner chiar adineauri, a fost amabilă ca o ușă de pușcărie. După părerea mea, își mușcă degetele că ne-au primit.[...]. La șase și un sfert, cu buzunarele pline de provizii luate mai ales de pe tăvile din ajun, am părăsit casa în vârful picioarelor.”

Întinericul de-afară și locul necunoscut fac imposibilă evadarea din casa groazei.

„Eram înghețat, abătut. Am găsit cu greu drumul mare, luându-mă după propriile-mi urme ce nu fuseseră încă acoperite. Am grăbit pasul, speriat că o lăsasem pe Hélène atâta vreme singură. Și mereu brazii aceia îngrozitori, cu blana lor albă, strânși unii în alții, ca și cum ar fi păstrat o taină. [...] Pe măsură ce orizontul se degaja și noi ne apropiam, clădirea aceea împresurată de molizi și așezată în fața unei pante stâncoase mi s-a părut familiară. O mai zărisem undeva. Dar unde?...Puțin câte puțin, atrocele adevăr ieșea la lumină: printr-un ocol uriaș ne întorseserăm la ferma lui Steiner. Ignoranța noastră cu privire la teren, luminozitatea slabă, topografia pretutindeni identică explicau această crudă confuzie. Nu voiam să cred, nu putusem comite o asemenea eroare. Când a recunoscut clădirea și ea, Hélène a scos un țipăt și s-a întors în loc: vederea flăcărilor din infern n-ar fi îngrozit-o mai tare.”

Benjamin și Hélène rămân ostatici în casa hoților de frumusețe umană. Acum Benjamin află de la Steiner marele secret al hoților.

„— Ai auzit adineauri un plâns?

— Plânsul acesta, Benjamin, vine de la femeia închisă la câțiva metri de aici.”

O femeie (și nu singura...) închisă

„pentru a ispăși crima de a fi frumoasă.[...]. Încarcerăm femei frumoase sub această fermă ca să le punem în afara putinței de a dăuna. Ele își achită impozitul pe chip.”

Hélène devine ostatica nebunilor Steiner, iar Benjamin este trimis să „studieze terenul” viitoarelor răpiri. Acceptă asta, fiindu-i promisă eliberarea Hélènei contra a trei tinere răpite și aduse în cabana unde femeile ajungeau tinere și deveneau în scurt timp bătrâne. Chiar așa putea spune că Benjamin simpatizează, la un moment dat, cu dușmanul, cu care poartă discuții sincere

„De ce frumoasele, domnilor? Pentru că, în ciuda celebrului adagiu, frumusețea nu e o promisiune de fericire, ci o certitudine de dezastru.

Nu concepi că frumusețea poate fi o caznă? Și nu doar aceea a idolilor modei sau ai cinematografului, dar și aceea care-ți răsare în fața ochilor la un colț de stradă și te lasă tulburat?”

„Rămân toate, până la epuizarea pedepsei, în acest mauzoleu de sub munte, în care îngropăm frumusețea așa cum se îngroapă în oceane materialele fisionabile. □ Bătrânețea tabără peste ele ca o pasăre de pradă. Se culcaseră tinere, se trezesc sexagenare.”

„Știi ce le urâtește pe captivile noastre? Faptul că nu se uită nimeni la ele. Or, frumusețea nu există decât admirată, ea este pe de-a-ntregul ostentație, încetează să-ți pironesti ochii la ea, și ea dispare. E tocmai ceea ce facem noi aici: acestor creaturi dumnezeiești le retezăm dintr-o dată sursa vitalității, tăiem toată acea rețea de ocheade și de omagii care le hrănește.”

Femeile captive sunt eliberate în momentul când transformările vizibile pe chipul și pe corpul lor devin ireversibile.

„Exală la ieșire un miros acru de ospiciu, mirosul timpului scurs. Le strecurăm în buzunar o oglinjoară. Atunci Venus, privindu-se în oglindă, vede chipul lui Matusalem. Această ultimă comoție le sfârșește surparea: nu se mai recunosc. Le chinuie libertatea regăsită, căci poartă înăuntrul lor închisoarea, închisoarea urâteniei și a vârstei.”

Orice dezaxat mintal are justificarea sa pentru acțiunile pe care le face.

„Să scapi de obsesia imaginii, de dictatul modei; să nu mai trebuie să te machiezi, să nu-ți mai supraveghezi greutatea; să nu mai fii tratată ca un obiect sexual... Voiau să fie iubite pentru ele însele? Sunt servite acum.”

Transformări ireversibile suferă și Hélène. Nu-l mai poate iubi pe Benjamin, pentru că

„nu pot uita că m-a părăsit fără să se opună... S-a predat fără să se bată. Am sperat, cu naivitate, că va veni să mă elibereze... că va trece lumea prin foc și sânge pentru mine. Dar nu, el și-a încovoiat șira spinării cu o docilitate de sclav. M-a dezamăgit adânc. E o paiată, lipsită de curaj și de suflet. N-aș putea niciodată să-mi reiau viața alături de el...”

În acest moment victima Benjamin se simte atras emoțional de răpitorii prietenei sale.

„Am izbucnit în hohote de plâns la pieptul lui Steiner. Nu voiam să cred, pierdusem totul, Hélène mă trădase. Francesca și Raymond au venit lângă noi. M-au luat în brațele lor, această triplă îmbrățișare m-a emoționat mai mult ca orice.”

Total se termină cu un Benjamin plutind în derivă prin viață

„De atunci mă simt în agonie. Am cumpărat dintr-o farmacie câteva măști pe care m-ați văzut purtându-le.”

Este mărturisirea pe care personajul lui Bruckner o face doctoriței Mathilde de la Urgențe, unde a fost internat. Benjamin e ros de remușcări

„— Vă rog, duceți-vă s-o căutați, spuneți-i că n-o să-mi iert niciodată că am dat-o pe mâna bandiților ăloră.”

Iar doctorița care a auzit aceste mărturisiri inacceptabile pentru oamenii mulți și normali ai planetei, spune, la sfârșitul romanului:

CARTE: „Hoții de frumusețe” de Pascal Bruckner

Scris de Horia Picu

Duminică, 23 Iunie 2013 06:45 -

„Trec adesea pe la urgența de la Hotel-Dieu. Tot sper să-l întâlnesc din întâmplare pe Benjamin. I-am păstrat masca, boneta găurită, planul care se decolorează. Sunt sigură că i-au rămas multe să-mi spună.”

Iar nouă, multe ne-au rămas de comentat, dar și mai multe la care să ne gândim...Suntem atrași de frumusețe înaintea atributelor morale, intelectuale ale oamenilor. Azi suntem tineri, mâine bătrâni și urâți. Toate vin și toate trec, sau, cum spunea Eminescu:

„Vreme trece, vreme vine,□

Toate-s vechi și nouă toate,□

Ce e rău și ce e bine□

Tu te-ntreabă și socoate;”